

Βιογραφικό σημείωμα

Α) Προσωπικά στοιχεία

Επώνυμο: Λάζου- Βούτου
Όνομα: Άννα
Έτος: 1958
Γεννήσεως:

Επάγγελμα: Αναπλ. Καθηγήτρια Φιλοσοφικής Ανθρωπολογίας
Διευθ. Εργαστηρίου Φιλοσοφίας & τέχνης τμήματος Φιλοσοφίας ΕΚΠΑ
(*Phil.Art.Lab.*)
Επιστ. υπ. Πρακτικής άσκησης φοιτητών τμήματος Φιλοσοφίας
https://www.uoa.gr/foitites/symboyleytikes_ypiresies/grafeio_praktikis_askisis_grapas/
Ακαδ. υπ. Φοιτητών με ειδικές ικανότητες τμήματος Φιλοσοφίας <https://access.uoa.gr/>

E-mail: lazou@uoa.gr
Επικοινωνία: 210-7277503 & 6970129707

Β) Σπουδές

- PhD, Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής, Ψυχολογίας, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, 2006.
- MPhil στη Σύγχρονη Αναλυτική Φιλοσοφία, Πολιτική Φιλοσοφία, Αισθητική, Πανεπιστήμιο Λονδίνου, Birkbeck College, 4 εξάμηνα, 1985 – 1988 (μεταφορά σε διδακτορικό).
- Δίπλωμα σπουδών υποκριτικής τριετούς φοίτησης 1978 – 1981. Δραματική Σχολή Β. Ρίτσου.
- Β.Α. στη Φιλοσοφία - Φιλοσοφικού Τμήματος, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, 1980.
- Σπουδές αρμονίας, σολφέζ, κλασικής κιθάρας, τραγούδι Ελληνικό Ωδείο 1974 – 1979.

Γ) Διδακτική εμπειρία

- Κατά τα έτη 2016 έως σήμερα έχει συμμετάσχει στο διδακτικό έργο του προπτυχιακού προγράμματος Φιλοσοφίας με διδασκαλία των μαθημάτων Φιλοσοφία της Φύσης, Νεότερη και σύγχρονη αισθητική, Φιλοσοφική ανθρωπολογία, Φιλοσοφία του νου, Νεότερη Ευρωπαϊκή Φιλοσοφία, Φιλοσοφία της Ιστορίας και του Πολιτισμού (σεμινάριο). Στα μεταπτυχιακά προγράμματα Ιστορία Φιλοσοφίας (Αναλυτική και σύγχρονη φιλοσοφία Ι,

Φιλοσοφία της Φύσης - περιβαλλοντική ηθική) (διευθ. Αν. Καθηγ. Γ. Αραμπατζής) και Φιλοσοφία και Διοίκηση Επιχειρήσεων (διατμηματικό) (Φιλοσοφική Ανθρωπολογία - Ψυχολογία στη Διοίκηση) (πρόεδρ. Καθηγ. Π. Πανταζάκος – Α. Παπανδρέου). Στα μεταπτυχιακά προγράμματα του Τμήματος ΦΠΨ του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων *Φιλοσοφία της Γλώσσας & Διατμηματικό Φιλοσοφίας των Επιστημών* συμμετέχει με σειρά διαλέξεων από το 2018 έως σήμερα με διαλέξεις ««Η προβληματική της συνείδησης. Η σύγχρονη ερμηνευτική εκδοχή», «Γλώσσα & πολιτισμός του σώματος στο έργο του Φρ. Νίτσε» κ.ά. υπό την εποπτεία του επίκ. καθηγ. Θ. Σακελλαριάδη, και στο Τμήμα Φιλολογίας Π.Ι. «Βιοματικές τεχνικές απόδοσης της δραματικής ποίησης» υπό την εποπτεία της επίκ. Καθ. Σ. Χρυσικοπούλου.

- Είναι επόπτρια 8 διδακτορικών διατριβών (Δ. Δήμου, Γ. Σπυρίδης – ολοκλήρωση) και μέλος τριμελούς επιτροπής σε 5 (Ν. Σαραφιανός, Π. Μπζιώτα – ολοκλήρωση) και μεγάλου αριθμού διπλωματικών εργασιών δύο μεταπτυχιακών προγραμμάτων. Επόπτευσε την ολοκλήρωση 5 διπλωματικών εργασιών του μεταπτυχιακού προγράμματος Ιστορίας της Φιλοσοφίας, είναι μέλος τριμελούς επιτροπής περισσότερων στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων (που έχουν ολοκληρωθεί). Μέλος επταμελούς επιτροπής αρκετών διδακτορικών διατριβών στα Πανεπιστήμια Αθηνών, Δυτικής Μακεδονίας, Ιωαννίνων & στο Πάντειο Πανεπιστήμιο – που έχουν ολοκληρωθεί.
- Επόπτρια δύο μεταδιδακτορικών μελετών (Σωτήρης Μπεκάκος - ολοκλήρωση, Ιβάνα Πέτροβιτς Χριστοπούλου – και οι δύο υπότροφοι).

Δ) Ερευνητική δραστηριότητα

Δημοσιεύσεις σε Επιστημονικά Περιοδικά

- Lazou, A. – Spyridis, G., “Innovative Teaching of Philosophy through Drama: Socrates” M. Carmo (ed.) *Education and New Developments 2023*, World Institute for Advanced Research and Science (WIARS), inScience Press, Portugal, June 2023: 452-454. Abstract Is it possible for a philosophical text to be something more than words? As philosophers we’re trying to understand what constitutes life and in which ways, we can improve ourselves. Socrates with his proposal for an ‘examined life’ provides us with a perennial means of how we and our mental skills can benefit from philosophical inquiries. Art and drama on the other hand unfolds the human soul and strengthens it through physical action, emotional expression, and social explorations. Assuming that Socratic philosophy is a starting point for an alternative method of philosophical education then the platonic allegories can be used by employing specific dramatic techniques as teaching tools addressing most of the problems concerning human life, culture, and critical moral issues. In philosophical drama young students in class are invited (following the track of the Platonic Dialogues) to discuss and interpret situations and emotions using guidelines based on the Socratic Method of teaching philosophy with many educational and therapeutic applications.
- «Η σκιά του Κώστα Παπαϊωάννου στο τοπίο του σύγχρονου πολιτισμού», *Ηθική. Περιοδικό Φιλοσοφίας* 16-17 Φεβρουάριος 2023, 26–38. doi: [10.12681/ethiki.33674](https://doi.org/10.12681/ethiki.33674)
- Lazou et a. (M. Anagnostou, A. Ktena, D. Enea Mele), “Philosophical Games in Primary Education: An Interdisciplinary Approach” M. Carmo (ed.) *Education and New Developments 2022*, June 2022, DOI:[10.36315/2022v1end126](https://doi.org/10.36315/2022v1end126): 567-571 Abstract Philosophical games provide an innovative transformative structure in the learning process for all levels of formal education. The motivation is to provide elementary school teachers with an innovative

methodology for Game-based-Learning of Philosophy/in Philosophy teaching. A combination and attentive collaboration of Philosophy, Art and games/ Game-based Learning provides new tools in approaching and solving the problems that education faces today. Since Game-based Learning constitutes a strong trend in technologically enhanced learning, is the, where/with the employment of gaming elements both in learning content and learning pathways, the proposed methodology leads to a series of novel applications about teaching philosophy that enable young agents to cultivate hypothetic-deductive and critical thinking with a positive attitude towards others and developing feelings of constructive antagonism. <https://www.academia.edu/video/jYg3O1> & https://www.researchgate.net/publication/362184324_PHILOSOPHICAL_GAMES_IN_PRIMARY_EDUCATION_AN_INTERDISCIPLINARY_APPROACH

- “The Concept of *Therapy* in Ancient Greek Texts and Dance Practices” *Annals of Bioethics & Clinical Applications*, Vol. 4, Issue 3, August 2021, 1-10 DOI: 10.23880/abca-16000189 Abstract In the context of the research effort of the *Ancient Orchesis Study Group* to reconstitute the philosophical and wider cultural presuppositions that define the ancient Greek dance culture, from which the Greek-speaking and Roman world was removed, to return with the Renaissance in a new European context, along with the recognition of the basic anthropological, on the one hand, aesthetic, on the other hand, criteria and principles of art and, in particular, of dance expression, we attempt a review of certain concepts like *θεραπεία, κάθαρσις, έρωσ* and finally *δράμα, χορός & όρχησις* -which stand for characteristic phenomena of ancient Greek culture. This article plays the role of an introduction into the philosophical-historical investigation and understanding of concepts of intrinsic importance in the question about relating philosophy with art and therapy in the ancient world. Περίληψη Στο πλαίσιο της προσπάθειας που πραγματοποίησε η Ομάδα μελέτης αρχαίας όρχησης για την ανασύσταση των φιλοσοφικών και ευρύτερων πολιτισμικών προϋποθέσεων του αρχαίου ελληνικού χορού, από τον οποίο ο ελληνόφωνος και ο ρωμαϊκός κόσμος διαδοχικά αναπτύχθηκε και τελικά αποσπάστηκε -προκειμένου να επιστρέψει σε ένα νέο ευρωπαϊκό πλαίσιο κατά την Αναγέννηση- μαζί με την αναγνώριση, αφενός, των βασικών ανθρωπολογικών, αισθητικών κριτηρίων και αρχών και, ειδικότερα, της χορευτικής έκφρασης, η έρευνά μας επικεντρώνεται στις θεωρητικές προεκτάσεις, όπως και στις πρακτικές εφαρμογές της μεθόδου της όρχησης βασισμένη στην προηγούμενη μακρά εδραιωμένη μελέτη μας προκειμένου να φωτίσουμε τις χρήσεις και σημασίες όρων όπως *θεραπεία, κάθαρσις, έρωσ* και *δράμα, χορός* και *όρχησις* -που περιγράφουν χαρακτηριστικά φαινόμενα του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού.
- “Methodological Preliminaries to the Study of Dance Practices in Ancient Greek Culture” *J Anthro & Archeo Sci* 4(4)- 2021. JAAS.MS.ID.000191. DOI: 10.32474/JAAS.2021.04.000191. Keywords: orchesis, embodiment, dance, therapy-catharsis, interdisciplinarity, education, ancient Greek culture, athletic dances, agonistic spirit.
- «Ο Μιχαήλ Ψελλός & οι επιστημονικές επαναστάσεις στην παράδοση του ευρωπαϊκού πολιτισμού», *Φιλοσοφείν*, τ. 24, Ιούνιος 2021: 37-88. Τροποποιημένη μορφή ανακοίνωσης στο Διεπιστημονικό Συνέδριο *Θεός, Κόσμος Άνθρωπος στην Βυζαντινή Διανόηση* Διεθνής Επιστημονική Εταιρεία Αρχαίας Ελληνικής Φιλοσοφίας 2018 <http://decaef.gr/?p=1606> Περίληψη Στην πορεία της εξέτασής μας θα ανιχνεύσουμε φιλοσοφικές και γενικότερα μορφωτικές επιδράσεις και συσχετίσεις του Μιχαήλ Ψελλού στους μετέπειτα αιώνες από την Αναγέννηση και μέχρι τα πρόθυρα των επιστημονικών επαναστάσεων του 17ου αιώνα. Υπόθεση εργασίας μας ότι μέσα από τις διαδρομές, τους μετασχηματισμούς και τις τεθλασμένες γραμμές της ιστορικής εξέτασης είναι δυνατόν να φανεί σε προγενέστερες – υποθετικά σκοτεινές και συντηρητικές εποχές – η αφετηρία ιδεών, θεωριών και πολιτισμικών τάσεων που σε ένα μεταγενέστερο αιώνα θεωρήθηκαν καινοτόμες και επαναστατικές και συγκροτούν κατά μεγάλο μέρος τον σύγχρονο πολιτισμό. Οι θεωρίες και ιδέες αυτές μπορούν να συνδεθούν με τις ακόλουθες θεματικές ενότητες: α) θετικές επιστήμες και η φιλοσοφική προσέγγιση της φύσης: θεωρία και τεχνική, β) άνθρωπος και κόσμος, γ) γλώσσα, τέχνη και δημιουργικότητα.
- «Παιγνίδι, μέτρο, αρμονία: το βίωμα του χρόνου στην ποιητική σκέψη», *Φιλοσοφείν*, τ. 22, Ιούνιος 2020: 35-48. Περίληψη Σχολιάζονται ιστορικές ερμηνευτικές προσεγγίσεις ηρακλείτειων στίχων μέσω μουσικών αποκαταστάσεων του αρχαίου λόγου που εμπερικλείουν το ανθρώπινο σώμα. Υποθέτουμε ότι απορροφάται σταδιακά η φιλοσοφική

ερμηνευτική των αρχαίων κειμένων από ένα διεπιστημονικό πλέγμα γνώσεων και ιστορικών πραγματικοτήτων, παράλληλα με ένα έντονο αίτημα για βιωματική προσέγγιση.

- «Η πλατωνική όρχηση σήμερα I: Φιλοσοφικές προϋποθέσεις & εφαρμογές», Λάζου – Μπεκάκος, άρθρο στην *Επιστημονική επετηρίδα της Φιλοσοφικής Σχολής*, Εεφσπα ΜΔ, τ. 44, εκδόσεις Ηρόδοτος, Αθήνα 2020: σσ. 163-197 καταγραφή απόψεων της συγγραφέως και της ερευνητικής ομάδας στο Πανελλήνιο Συνέδριο που διοργάνωσε το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων «Ερμηνευτικές προσεγγίσεις στο έργο του Πλάτωνος» (Ιωάννινα 2019): Περίληψη Με βάση τον πλατωνικό *Τίμαιο* και συγκεκριμένα το πρότυπο κοσμολογικής ερμηνείας της κίνησης των ουρανίων σωμάτων μέσω της μεταφοράς της όρχησης, η ερευνητική ομάδα Φιλοσοφίας του Τμήματος Φιλοσοφίας του ΕΚΠΑ, εξετάζει διαφορετικές όψεις της σχέσης φιλοσοφίας – χορού – γλώσσας. Η μελέτη περιλαμβάνει τις ακόλουθες ενότητες: I. Η όρχηση ως κοσμολογικός κατοπτρισμός της φυσικής κίνησης που απαντά στον πλατωνικό *Τίμαιο*, συσχετίζεται με τις μετρητικές πρακτικές του χρόνου, τη γλώσσα και φιλοσοφική κριτική, ενώ τοποθετείται τόσο στην ιστορία των ιδεών όσο και σε σχέση με σύγχρονα παραδείγματα. Γύρω από τη χρήση μεταφορών και συμβολισμού στις χορευτικές αναφορές στους πλατωνικούς διαλόγους, υπάρχουν διαφορετικές προσεγγίσεις (ετυμολογικές, ιστορικοφιλοσοφικές και σημειωτικές). II. Η όρχηση και οι συναφείς έννοιες (χορεία, χορός) εξετάζονται στο ανθρωπολογικό, ψυχολογικό και κοινωνικό πλαίσιο τους (*Πολιτεία*, *Νόμοι* κ.ά.). Με βάση τις κινητικές μεταφορές της ψυχής στους πλατωνικούς διαλόγους (*Πολιτεία*, *Φαίδρος*, *Φαίδων*, *Μένων*), που κυρίως αναφέρονται στην αθανασία, τη γνώση, την ερωτική μέθεξη κ.ά. εξετάζεται η προοπτική της δραματικής τους αποτύπωσης από το ανθρώπινο σώμα και αναπαραστατικό βίωμα, στην σύγχρονη εκπαιδευτική και θεραπευτική εφαρμογή τους. Περαιτέρω σκοπός της θεωρητικής αυτής εργασίας είναι η σύνθεση και πρόταση ενός νέου - με αρχαιότατες αφετηρίες - εκπαιδευτικού προτύπου για την διδασκαλία της αρχαίας ελληνικής γραμματείας.

- «Ο χορός ως αντικείμενο επιστημονικής έρευνας και φιλοσοφίας. Προλεγόμενα» άρθρο στο περιοδικό *Επιστήμης Μέτρον Λόγος*, τ. 3, Αθήνα 2020 (Lazou, A. [2020]. Dance as an Object of Scientific Investigation and Philosophy. Preliminary Remarks. *Epistēmēs Metron Logos*, 0(3), 60-92. doi:<http://dx.doi.org/10.12681/eml.22108> [\[https://www.researchgate.net/publication/338771740_O_choros_os_antikeimeno_epistemonikes_ereunas_kai_philosophias_Prolegomena\]\(https://www.researchgate.net/publication/338771740_O_choros_os_antikeimeno_epistemonikes_ereunas_kai_philosophias_Prolegomena\) \[accessed May 15 2020\]. Περίληψη](http://epublishing.ekt.gr|e-Publisher: EKT Available from:

</div>
<div data-bbox=)

Η τέχνη του χορού μελετάται σήμερα από τις επιστήμες και τη φιλοσοφία. Από την εποχή των αρχαίων Ελλήνων στοχαστών μέχρι τη σύγχρονη εποχή, ο χορός δεν έπαψε να θεωρείται τρόπος έκφρασης πολλαπλών δυνατοτήτων του πολιτισμού. Ο τρόπος που εκφράστηκε χορευτικά ο άνθρωπος στην ιστορία είναι και αποτύπωση σε κάθε εποχή της σχέσης του με τη φύση, το σύμπαν και τις κοινωνικές δομές. Επιλέγοντας τις κυριότερες από το σύνολο των αναφορών στον χορό που μπορεί να συναντήσει σήμερα ο σύγχρονος αναγνώστης διαπιστώνουμε τον πλούτο και την πολυμέρεια των πληροφοριών και των προσεγγίσεων καθώς και τον διεπιστημονικό χαρακτήρα των μελετών. Ωστόσο, τόσο η ιστορική όσο και η φιλολογική, καθώς και η πιο πρόσφατη εθνολογική και ανθρωπολογική προσέγγιση δεν παύουν να παραμένουν σε ένα πληροφοριακό και εγκυκλοπαιδικό τύπου πεδίο, χωρίς να ολοκληρώνεται η θεωρητική εξήγηση και κατανόηση του φαινομένου, παρά μόνο εφ' όσον τεθούν και απαντηθούν φιλοσοφικές υφής ερωτήματα. Αυτά τα τελευταία λοιπόν έχουν να κάνουν τόσο με την ταυτότητα της χορευτικής εμπειρίας-βάσει των δεδομένων της έρευνας των υπολοίπων μαθησεων, τη σχέση του χορού με την γλώσσα, την επιστήμη ή τις επιστήμες (ιστορία, φιλολογία, φυσικές επιστήμες μαθηματικά), τη μεταφυσική και την κοσμολογία, τη λειτουργικότητα κι εφαρμοσιμότητα των χρήσεων του χορού στην κοινωνία, τη θρησκεία και στην πολιτική. Ακόμα και το νόημα του χορού ή οι αισθητικές αρχές αλλά και οι ηθικές και παιδευτικές αξίες της χορευτικής δραστηριότητας των αρχαίων, εμπίπτουν σε παραδοσιακούς τομείς του φιλοσοφικού στοχασμού ή τουλάχιστον δεν συστηματοποιούνται επαρκώς στην κατεύθυνση μιας μεθοδικής έρευνας, παρά μόνο εάν υπαχθούν σε φιλοσοφική διερεύνηση. Θα επικεντρωθούμε στα δεδομένα εκείνα που μπορούν να δείξουν ότι ο χορός και η όρχηση αντιμετωπίζονται από την φιλοσοφία ως μια ανθρωπολογική και συνάμα κοσμολογική έννοια που αναφέρεται στη σχέση του ανθρώπινου όντος τόσο με τον εσωτερικό ψυχισμό του όσο και με τον περιβάλλοντα κόσμο.

- “Philosophical and Therapeutic Aspects of the Platonic “Drama””: Andrew Irvine’s *Socrates on Trial*”, Lazou A.-Spyridis G., Center for Open Access in Science <https://www.centerprode.com/ojas.html> *Open Journal for Anthropological Studies*, 2019, 3(2), 23-38. <https://doi.org/10.32591/coas.ojas.0302.010231>. Abstract The present article is written on staging *Socrates on Trial* in Athens. The authors want to reveal unexplored psychological (such as the problem of personal identity, human relations, therapeutic needs of modern man etc.) and social aspects and situations (e.g. problem of justice, social role of the wise man, philosophy in education etc.) that those involved in the specific dramatization have faced with. The application of the Socratic dialectic in the theatrical presentation of philosophical ideas is discussed within the contemporary context of philosophical counseling and various therapeutic activities – such as the so-called philosophical “Praxis” – since the 1970’s. We argue in favor of a validly applied interrelation between philosophy and theatre today in which the platonic drama proves to be of great value as a literature genre that stands among them. Therefore, we support that in Andrew Irvine’s play and the experience of staging *Socrates on Trial* in its Greek version, we have a genuine example of an educational and therapeutic application of philosophy through art. (10) (PDF) *Philosophical and Therapeutic Aspects of the Platonic “Drama””: Andrew Irvine’s Socrates on Trial*. Available from: https://www.researchgate.net/publication/336246670_Philosophical_and_Therapeutic_Aspects_of_the_Platonic_Drama_Andrew_Irvine's_Socrates_on_Trial [accessed May 15 2020].
- “Eros & Orchesis”, 2018 <http://dianoesis-journal.blogspot.com/> τ. 5, Απρίλιος 2018: 9-27. Abstract In the context of the effort undertaken by the *Orchesis Study Group of Dora Stratou Theatre* to reconstitute the philosophical and wider cultural presuppositions of the ancient Greek dance, from which the Greek-speaking and Roman world successively developed and having been finally detached - in order to return to it in a new European context during the Renaissance - along with the recognition, on the one hand, of the basic anthropological, aesthetic criteria and principles and, in particular, of dance expression, we attempt a theoretical approach of έρωσ as a representative concept but also as a phenomenon characteristic of the ancient Greek dancing culture.
- “Man and Measure: Comments on the Crisis of Civilization”, *International Philosophical Forum Anadrasis, Φιλοσοφείν*, Τεύχος 15, January 2017, ISSN: 2241-4401 (print), <http://deeaef.gr/wp-content/uploads/2016/12/Lazou-full-text3.pdf> (online), ISBN: 978-618-829355-0-2. Περίληψη Από την ελληνική αρχαιότητα κληρονομούμε όχι μόνο την μετρητική τέχνη σε τομείς πρακτικών εφαρμογών και τεχνών – αλλά και την έννοια και τις φιλοσοφικές διαστάσεις του μέτρου. Ενώ ο αριθμός εμφανίζεται στην αρχαία ελληνική φιλοσοφία σε πλαίσιο θρησκευτικό – υπερβατικό, καθώς και φιλοσοφικό – επιστημονικό, το μέτρο δηλώνει την ανθρωπιά του: Έχοντας η ανθρωπότητα διανύσει αιώνες διαμάχης και συγκρούσεων μεταξύ επιστήμης και μεταφυσικής, τεχνικής και ανθρωπισμού, ας επανεκτιμήσουμε τη σχέση μέτρου (με την τεχνική, αισθητική και ηθική του σημασία) και αριθμού (με την μαθηματική, αφαιρετική και υπερβατική του διάσταση) κρατώντας ως ερμηνευτική μας προϋπόθεση την «ανθρωπολογική σταθερά» της πρακτικής - του τρόπου ζωής των εκάστοτε πολιτισμών. Αντλώντας από τον κυκεώνα που συνθέτουν οι αμέτρητες πηγές - από Ορφικά αποσπάσματα, Πλατωνικά και Αριστοτελικά κείμενα, την επικούρεια και στωική σκέψη, από τα Νιτσεικά κείμενα μέχρι τις ιδέες φιλοσόφων της σύγχρονης εποχής – όπως Spengler, Y Gasset, Wittgenstein, Adorno, Horkheimer, Κονδύλη, Καστοριάδη, Αξελού, Μουτσόπουλου κ. ά. -, καταλήγουμε στο να ξαναδούμε με τα κριτικά «μάτια» της φιλοσοφίας τόσο τον νεότερο, όσο και τον σύγχρονο δυτικό πολιτισμό. Κύριος άξονας της κριτικής μας η αμφισβήτηση των αρχών και αξιών του διαφωτισμού που επικεντρώνονταν κυρίως στις έννοιες της αυτονομίας και ατομικής ελευθερίας – κυρίαρχες στη σύγχρονη αστική κοινωνία εδραιωμένες στην νεότερη φιλοσοφική κριτική παράδοση. Από την άλλη πλευρά συνυπολογίζοντας τον υπερβολικό θετικισμό και ανούσιο πραγματισμό της σύγχρονης επιστήμης, διαπιστώνουμε την ανάγκη για μια στροφή προς τις ανθρωπιστικές κλασικές – ανεπανάληπτες αξίες της αρχαίας Ελληνικής παιδείας. Στο πλαίσιο αυτό έρχονται στην επιφάνεια οι αρχές της διαλεκτικής, της αυτογνωσίας και κυρίως του μέτρου – ενός όρου

που συμπυκνώνει τόσο ένα επιστημολογικό – οντολογικό νόημα, όσο και ένα αισθητικό – ηθικό. Έτσι, σε αντίθεση με τις επικρατούσες στην πολιτική και επιστημονική πραγματικότητα απαιτήσεις για ποσοτική και στατιστική αξιολόγηση των κοινωνικών πραγμάτων και της ανθρώπινης ταυτότητας, η αναβίωση του *μέτρου* – ως *εν πράττειν* – με την αρχαιοελληνική αισθητικό – ηθική της σημασία προβάλλει σήμερα σαν φωτεινή προοπτική *θεραπείας* των τραγικών διχασμών και συγκρούσεων του σύγχρονου πολιτισμού μας.

Και,

- “Individual and Society According to Adam Smith and Karl Marx: From the Critique of Classical Political Economy To the Critique of Human Nature”, <http://dianoesis-journal.blogspot.com/>, τ. 3, Απρίλιος 2017: 77-90.
- «Η «αναγνώριση» της ανθρώπινης ύπαρξης ως κεντρική έννοια της μαρξικής ανθρωπολογίας. Σκέψεις με αφορμή την πρόσφατη κριτική έκδοση των *Οικονομικών και Φιλοσοφικών Χειρογράφων* του 1844, από τον Michael Quante», στο Δ. Λαμπρέλλης (διευθ.) *διά-ΛΟΓΟΣ*, εκδ. Παπαζήση, Αθήνα, Οκτώβριος 2013, σελ. 100 – 111.
- «Πέρα από το χορό: σύγχρονες αισθητικοθεραπευτικές χρήσεις του χορού στο φως της νιτσεικής σκέψης», *Φιλοσοφείν*, τεύχος 8, 2013, σελ. 89 – 106.
- «Ο Marx για την αρχαία Ελλάδα - ακολουθώντας τον Hegel και τους Νεαρούς Εγγελιανούς κατά τον Παναγιώτη Κονδύλη», *Φιλοσοφείν*, τεύχος 7, 2012, σελ. 45 - 73.
- “Individual and Society According to Adam Smith and Karl Marx: From the Critique of Classical Political Economy To the Critique of Human Nature”, μετάφραση στα ελληνικά στο Δ. Λαμπρέλλης (διευθ.) *διά-ΛΟΓΟΣ*, εκδ. Παπαζήση, Αθήνα, Οκτώβριος 2012, σελ. 53 – 69.

Συλλογικοί τόμοι

- *Η φιλοσοφία ως αντίδοτο στον φόβο. Η διαλεκτική του φόβου στο αρχαίο ελληνικό δράμα* Πρακτικά ημερίδας παγκόσμιας ημέρας φιλοσοφίας 2020 (επιμ.), Σύλλογος «Λίνος» Παγκόσμιος Φιλοσοφικός Ιστός, Εκδόσεις Αγγελάκης, Αθήνα, 2021
- *Σωκράτης & διαλεκτική. Διαχρονικότητα του φιλοσοφείν* Πρακτικά ημερίδας παγκόσμιας ημέρας φιλοσοφίας 2019 (επιμ.), Σύλλογος «Λίνος» Παγκόσμιος Φιλοσοφικός Ιστός, Εκδόσεις Αγγελάκης, Αθήνα, 2020
- *Ερμηνεύοντας τον αρχαίο ελληνικό χορό* Πρακτικά ημερίδας παγκόσμιας ημέρας χορού 2018 (επιμ.), εκδόσεις Τρόπος ζωής, Αθήνα 2022
- *Το Λυκανγές της Φιλοσοφίας στην Ιωνία* Πρακτικά ημερίδας παγκόσμιας ημέρας φιλοσοφίας 2018 (επιμ.), εκδόσεις «Λίνος», Αθήνα, 2019
- *Τέχνη Φιλοσοφία Θεραπεία, τ. Β΄*, συνεπιμέλεια με τους Γ. Πατιό, Γ. Σπυρίδη (μετάφρ.), Αρναούτης, 2016.
- *Τέχνη Φιλοσοφία Θεραπεία, τ. Α΄*, συνεπιμέλεια με τον Γ. Πατιό, Αρναούτης, 2016. Πρόσφατη κριτική παρουσίαση του βιβλίου: <http://approaches.gr/psaltopoulou-br20190725> & <https://www.facebook.com/approachesjournal/>.
- *Στοιχεία Φιλοσοφίας της Φύσης τ. Α΄*, συνεπιμέλεια με τον Κ. Καλαχάνη, Αρναούτης, 2015.
- *Όρχησις και Άθληση*, συνεπιμέλεια με την Ι. Μάστορα, Αρναούτης, 2015.
- *Orchesis. Texts on Ancient Greek Dance*, συνεπιμέλεια με τους Α. Ράφτη, Μ. Borowska, Dora Stratou Theatre Publications, Athens, 2003.
- *Χορός και Αρχαία Ελλάδα*, συνεπιμέλεια με τον Α. Ράφτη, εκδόσεις Τρόπος Ζωής, Αθήνα, 2001.

Βιβλία

Διδακτορική διατριβή

Άνθρωπος φύση & πράξη στα νεανικά έργα του Karl Marx (2006) (ανέκδοτη)
https://www.academia.edu/27020331/ΑΝΘΡΩΠΟΣ_ΦΥΣΗ_ΚΑΙ_ΠΡΑΞΗ.pdf

Διδακτορική μελέτη για την νεανική φιλοσοφική προσέγγιση της έννοιας του ανθρώπου από τον νεαρό K. Marx 1841 - 1845, τις καταβολές της στην αρχαία Ελληνική γραμματεία σε σχέση με τη σύγχρονη αναλυτική κριτική της.

Μονογραφίες

- *Άνθρωπος, ο δημιουργός τ. Β΄, Συνείδηση Τέχνη Θεραπεία* Αθήνα 2022
- *Ο John Locke και το Δοκίμιο για την ανθρώπινη νόηση, τ. Β΄, Αθήνα 2022*
- *Άνθρωπος, ο δημιουργός*, Αρναούτης, Αθήνα 2016. Περίληψη. Στην μελέτη αυτή αντλώντας στοιχεία πρωτεύοντως από την ιστορία των ιδεών και δευτερευόντως από τον νεότερο και σύγχρονο προβληματισμό, συνθέτω έναν πίνακα εννοιών και περιεχομένων γύρω από το θέμα της δημιουργικότητας και ειδικότερα γύρω από την έννοια του ανθρώπου ως δημιουργού. Ως υπόθεση εργασίας της παρούσας μελέτης θεωρήσαμε την παραδοχή ότι ο άνθρωπος είναι ο κατ' εξοχήν δημιουργός της τέχνης και της ιστορίας. Τί σημαίνει αυτό για τις πραγματικές δυνατότητες του ανθρώπου για εξέλιξη των ιδιοτήτων της ταυτότητάς του και για καθορισμό του μέλλοντός του σε έναν κόσμο βιώσιμο και – κυρίως – μη απειλούμενο από την ίδια την ανθρώπινη εξέλιξη;
- *Ο John Locke και το Δοκίμιο για την ανθρώπινη νόηση*, Αρναούτης, Αθήνα 2015. As the result of 7 years of teaching seminars of Modern European Philosophy at the Philosophy Department of Athens University, the author publishes her notes together with extracts of original texts by Locke, Berkeley & Voltaire. The purpose of the publication is to assist students and researchers with bibliography and basic access to the issues of Lockean philosophy of human understanding in a historical perspective. Index of terms in Greek and English, bibliography, links and a series of questions for the students are also included.

Εκδοτική ευθύνη

- Διευθύντρια έκδοσης Περιοδικού *Φιλοσοφία Τέχνη Θεραπεία -PATh* Έντυπη & ηλεκτρονική Διετής φιλοσοφική & διεπιστημονική περιοδική έκδοση – ελληνική και ξενόγλωσση. Πρώτο τεύχος PATh 1 - Special Edition, Αθήνα 2020, αρ. σελ. 294 + 326 = 620 Ιστοσελίδα: Διεθνής Επιστημονική Εταιρεία Αρχαίας Ελληνικής Φιλοσοφίας/ <https://decaef.gr/?p=1941> ISSN 2732-7345, ISSN 2732-7353 (ηλεκτρονική έκδοση/online)
https://www.researchgate.net/publication/358057782_PATH_1_FULL_Repaired
https://www.researchgate.net/publication/358079100_PATH_1_SPECIAL_EDITION.-
 Η παρούσα περιοδική έκδοση προσφέρει συγκεκριμένα θεωρητικά επιχειρήματα και περιπτώσεις επαναξιολόγησης του τριπτύχου 'φιλοσοφία, τέχνη και θεραπεία'. Φιλοξενεί ερευνητικές εργασίες και άρθρα που διεξέρχονται ποικίλες πλευρές του συσχετισμού, φιλοσοφίας, τέχνης και θεραπείας, από το θέατρο, τη μουσική, τις καλές τέχνες και το φιλοσοφικό στοχασμό, τη λογοτεχνία, το θέατρο, το χορό, το μύθο, τη δικαιοσύνη, την πολιτική και τη θρησκεία, μέχρι την αναλυτική, όσο και διεπιστημονική, διερεύνηση της έννοιας της *θεραπείας* και την προσέγγιση του Wittgenstein αναφορικά με το *φιλοσοφείν* ως μορφή *θεραπείας*. This journal offers specific theoretical arguments and cases of re-evaluation of the triptych 'philosophy, art and therapy'. *PATh* hosts research papers and articles covering various aspects of the correlation between philosophy, art, and therapy: from theater, music, fine arts and thought, literature, dance, myth, justice, politics, and religion, up to the analytical as well as interdisciplinary, investigation of the concept of therapy and Wittgenstein's approach to *philosophical thinking* as a form of *therapy*.
 Δεύτερο τεύχος PATh 2

Συνέδρια

- (with Giannis Spiridis) Innovative teaching of philosophy through drama: Socrates *END* 2023 Conference June 2023, Lisbon, Portugal (accepted)
- Dance as the Measure of the Soul *Sōma kai Psychē* – Body and Mind Fonte Aretusa Conference in Sicily next May 30-June 4, 2023 (accepted)
- Ο χορός ως μέσο συνειδητοποίησης & αντιμετώπισης της κλιματικής κρίσης» 2ο Συνέδριο για την κλιματική κρίση, Πανεπιστήμιο Αθηνών, Μάρτιος 2023
- «Ο χορός ως το μέτρο της ψυχής στους προσωκρατικούς» *Διεπιστημονικό συνέδριο «Ίωνες φιλόσοφοι» Διεθνής Επιστημονική Εταιρεία της Αρχαίας Ελληνικής φιλοσοφίας* (διευθ. Καθηγ. Κων/νος Νιάρχος), AULA Φιλοσοφικής Σχολής ΕΚΠΑ, 20-21 Οκτωβρίου 2022.
<https://www.academia.edu/video/jYxeMk>
- «Αρχαιοελληνικά και χορολογικά στοιχεία του Θουρίου του Ρήγα» *Φιλοσοφία και Επανάσταση, 29^ο Διεθνές Συνέδριο Φιλοσοφίας Ολυμπιακού Κέντρου Φιλοσοφίας & Παιδείας, Αρχαία Ολυμπία 14-16 Οκτωβρίου 2022.*
- “Man & Measure: Nature, Philosophy & Ancient Drama” *China-Greece Dialogue on Classical Civilizations, Origin and Prospect: The Birth and Future of Civilization*, Qufu, Shandong, Sept. 27, 2022.
<https://www.academia.edu/video/IBPorj>
- Λάζου, Α. – Σπυρίδης, Γ. «Η φιλοσοφία & η τέχνη ως τρόπος αντιμετώπισης της κρίσης στη σχέση ανθρώπου-φύσης: Φύση, φιλοσοφία & αρχαίο δράμα» 1^ο Συνέδριο του ΕΚΠΑ για την Κλιματική Κρίση με τίτλο «Η συμβολή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών στην αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης: από τη διεπιστημονική έρευνα και εκπαίδευση στην παροχή επιστημονικής γνώσης για τη λήψη αποφάσεων πολιτικής», 15- 17 Ιουνίου 2022 ABSTRACT Searching for the causes of modern environmental crises has its starting point in ancient Greek thought and in the foundations of science laid by Aristotelian philosophy. In the history of philosophy, the relationship between the human being and nature has been interpreted in different ways and our study allows us to draw conclusions to assess the current critical state of climate change and other accompanying problems that threaten life on the planet. The dialectical interaction of human and natural world is our chosen way to understand the causes, but also the one that prospects practical treatment of the environmental crisis. Today, following the diagnoses and critiques of philosophers of the 20th century, we seek the revival of ancient Greek values through philosophy and art -mainly dance & drama- as a moral intervention and mitigation of the unjustly destructive behavior of man on earth. <https://hub.uoa.gr/the-crisis-in-human-nature-relationship/>
- «Διδάσκοντας αρχαία ελληνικά μέσω του χορού: φιλοσοφική διεπιστημονικότητα κι εκπαιδευτική καινοτομία» *Εκπαίδευση στον 21^ο αιώνα: σύγχρονες προκλήσεις και προβληματισμοί, Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, 13-15 Μαΐου 2022.*
- “Teaching Ancient Greek through Dance: Philosophical Interdisciplinarity and Educational Innovation/ Διδάσκοντας αρχαία ελληνικά μέσω του χορού: φιλοσοφική διεπιστημονικότητα κι εκπαιδευτική καινοτομία” Α. Λάζου κ.ά. (Μ. Αναγνώστου, Σ. Μπεκάκος), 35ο Διεθνές Διαδικτυακό

Συνέδριο Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών με θέμα «Ελληνική γλώσσα» Ινστιτούτο Πολιτισμού, Δημοκρατίας και Εκπαίδευσης, 18-20 Μαρτίου 2022. <https://hub.uoa.gr/35th-international-online-conference-on-humanities-and-social-sciences/>

- «Το ζήτημα της συνείδησης στη φιλοσοφία και την τέχνη. Σύγχρονες οπτικές και κοινωνικές προκλήσεις» *Ημερίδα Φιλοσοφίας & τέχνης*, Σάββατο, 26 Φεβρουαρίου 2022, Πανεπιστημιακή Λέσχη, Ιπποκράτους 15 και Ακαδημίας. <https://hub.uoa.gr/the-question-of-consciousness-in-philosophy-and-art/>
- “Platonic Orchesis beyond Plato” Panel Coordinator at the *Society for Ancient Greek Philosophy (SAGP)*, Saturday, October 9, 2021, 16pm. On Saturday, October 9, at 9h (N. York / 15h: Western Europe/ 16h: Greece) will take place at the conference of the Society for Ancient Greek Philosophy (SAGP), a zoom on line Panel on the subject: “Platonic Orchesis Beyond Plato”, proposed by Professor Anna Lazou (University of Athens, Greece). Speakers: Sotiris Bekakos, Athens University, “Orchesis, Choros, Choreia: Ancient Dance Vocabulary”, Xenophon Moussas, Athens University, “Dance of the Planets in Prehistoric Times, from Sesklo to Meton”, Anna Lazou, Athens University, “The Dance of the Stars’ Metaphor in Plato's Timaeus”, Giannis Spyridis, “Socrates and the Dance of the Soul”, Aikaterini Lefka, European School Brussels III – Hellenic Institute of Cultural Diplomacy in Belgium, “‘Gods Dancing With Us’: a Reinterpretation of the Dance in Plato’s Laws”.
- “Ancient Greek Drama in the Light of Orchesis”, 2.9. *Θέατρο και παραστατικές τέχνες τον 21ο αιώνα: Η αγωνία και ο αγώνας του επαναπροσδιορισμού*, Ελληνική ένωση κριτικών θεάτρου & παραστατικών τεχνών, Τμήμα Θεατρικών Σπουδών ΑΠΘ και Εργαστήριο Λόγου και Τέχνης Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης ΕΚΠΑ, 1-3 Οκτωβρίου 2021
<https://drive.google.com/file/d/1F5EviuDpLMYLdaIwLBYRHjMcO7weTYbf/view>
- «Η σκιά του Κώστα Παπαϊωάννου στο τοπίο του σύγχρονου πολιτισμού». *Κώστας Παπαϊωάννου, ο φιλόσοφος της συμφιλίωσης: 40 χρόνια από τον θάνατό του (1925-1981)* Διαδικτυακή Δημερίδα αφιερωμένη στον Νεοέλληνα στοχαστή 15-16 Ιουνίου 2021 (Εργαστήριο Φιλοσοφία – Διακυβέρνηση – Οικονομία, αν. καθ. Γεώργιος Πολίτης, επιστ. υπεύθ. Γιώτα Βάσση).
- “The Neoplatonic version of the dance-of-the-stars-metaphor of the Platonic Timaeus” *The Reception of Plato from Late Antiquity to the Middle Ages* (6-8 Ιουνίου 2021) Macquarie University (Eva Anagnostou-Laoutides) and the National and Kapodistrian University of Athens (George Steiris & George Arabatzis).
- «Πλατωνική όρχηση I & II» (Ιούνιος 2019 Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, «Ερμηνευτικές προσεγγίσεις στο έργο του Πλάτωνος» Καθηγ. Κων/νος Πέτσιος) – 2020 (Ιούλιος 2020 Πανεπιστήμιο Αιγαίου Ρόδος – International Prebiennale Philosophical Gesture, Prof. Elena Theodoropoulou & Οκτώβριος 2020 Συνέδριο Διεθνούς Επιστημονικής Εταιρείας Αρχαίας Ελληνικής Φιλοσοφίας [deaeef] – New York College Athens Καθ. Κων/νος Νιάρχος & Δρ. Κων/νος Καλαχάνης) (Περίληψεις παραπάνω).

- “The Concept of Therapy in Ancient Greek Texts & Dance Practices”, C.A.I.P.T. *Creative Arts Interconnections Paideia Therapies*, International Conference, University of Thessaloniki March 2019 Summary In the context of the research effort of the ancient orchesis study group to reconstitute the philosophical and wider cultural presuppositions that define the ancient Greek dance culture, from which the Greek-speaking and Roman world was removed, to return with the Renaissance in a new European context, along with the recognition of the basic anthropological, on the one hand, aesthetic, on the other hand, criteria and principles of art and, in particular, of dance expression, we attempt a review of certain concepts like *θεραπεία, κάθαρσις, έρως* and finally *χορεία & όρχησις* – which stand for characteristic phenomena of ancient Greek culture. The Principles and criteria directing the research of ancient orchesis are: considering and understanding the religious and cult background, systematic training in practical skills and dexterity values, aesthetic excellence and aiming at social recognition, educational / therapeutic functionality to be further and more deeply established, promoting self-knowledge experiential workshops and philosophical interpretation of the dancing human activity in antiquity.
- “Angelos Sikelianos: Literary bridges of ancient Greek and European culture”, Lecture in the context of the program *Park of Literary Travels in Greece and Magna Graecia – POLYSEMI*, Ionion University, 19 – 20 Nov. 2019.
- «Ο Σικελιανός το μεσοπόλεμο», στο 5^ο επιστημονικό συνέδριο ΚΚΕ *Η συνάντηση της νεοελληνικής λογοτεχνίας με το εργατικό κίνημα και την κομμουνιστική ιδεολογία από τα τέλη του 19^{ου} αιώνα μέχρι και το μεσοπόλεμο*, Περισσός, Δεκέμβριος 2018.
- «Συνείδηση και Μορφή: Μια φιλοσοφική προσέγγιση με έμπρακτα παραδείγματα», Θ. Σακελλαριάδης – Α. Λάζου, στο πανελλήνιο συνέδριο *Πώς μαθαίνει ο εγκέφαλος (ΠΜΕ)*, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων Ιούνιος 2018 (μέλος επιστ. επιτροπής) (διευθ. Καθ. Γ. Δημολιάτης) Περίληψη Τί εννοούμε με τον όρο συνείδηση; Ποια είναι η φύση της και ποιά η σχέση της με σκέψη, γνώση και αντίληψη και λοιπές νοητικές δραστηριότητες. Τι είναι αυτό που καθιστά τις καταστάσεις και τις διαδικασίες νοητικές; Είναι εν τέλει ερμηνευτικά ασφαλής η οδός να θεωρηθεί η συνείδηση ως δεδομένο ή μήπως αποτελεί ένα απατηλό «τέχνασμα» διανοητικής σπουδής και εργασίας; Με την παρούσα εισήγηση καταβάλλεται συνοπτικά η προσπάθεια μιας κριτικής εποπτείας του φαινομένου της συνείδησης από την οπτική του φιλοσοφικού στοχασμού. Η στόχευση προσβλέπει στον εντοπισμό των ρευμάτων σκέψης και τη σύνδεσή τους με ορισμένα επιστημονικά πεδία τα οποία συστηματικά έχουν σημαντικό και εν πολλοίς καθοριστικό λόγο στην εξήγησή της. Στη συνέχεια με μια παρέκβαση – αναφορά στην κατά Αριστοτέλη/ Wittgenstein πρόσληψη της έννοιας της μορφής, και μάλιστα σε σχέση με αυτήν της ύλης, ως μία διαχρονικά ισχύουσα προσέγγιση του νου και της συνείδησης, ως ένα πρόβλημα νοήματος και γλώσσας, θα εξετασθεί ένα παράδειγμα εφαρμογής της θεώρησης αυτής με τη σχέση γλώσσας – χορού και μάλιστα με παραστατικά δείγματα αρχαίας όρχησης (λόγος – μέλος – κίνηση) στην εκμάθηση, μετάδοση και απομνημόνευση εννοιών. Η θεωρητική εισήγηση θα συνοδευτεί από δρώμενο χορο-αναβίωσης αρχαιοελληνικού κειμένου: όπου με βάση σωθέντα κείμενα αρχαιοελληνικού λόγου αποσπασμάτων δράματος και φιλοσοφικών έργων, θα παρουσιαστούν σειρά χορευτικών κινήσεων που διασώζουν το νόημα και την διαχρονική αξία αυτών. Η χορευτική - μουσική ενσωμάτωση του λόγου θα δειχθεί ως τρόπος αναβίωσης του φιλοσοφικού και γνωσιακού νοήματος με «αισθητικό - θεραπευτική» σημασία για τον σύγχρονο άνθρωπο.
- «Η αρχαία ελληνική τέχνη, αιχμή κριτικής του πολιτισμού του 20ού αιώνα, κατά τους Π. Κονδύλη, Κ. Παπαϊωάννου και Κ. Καστοριάδη», 12^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Φιλοσοφίας *Η Ελληνική Φιλοσοφία από τον 15^ο αιώνα μέχρι σήμερα*, Ιωάννινα, 11-13 Μαΐου 2018
- «Όρχηση & εθνική πολιτική στον αθλητισμό» Πανελλήνιο συνέδριο ΣΕΦΑΑ – ΕΚΠΑ Μάιος 2017 & Μάρτιος 2018 (διευθ. Κ. Γογγάκη)

- «Ancient Orchesis: Methodological Issues & Sources of Research», στο *8th International Cultural and Creative Economy & Development*, ICCEDA, Arts Council, Athens 9-11 November 2017
- «Μορφή & κίνηση στο παράδειγμα του αρχαίου ελληνικού χορού», στο 26^ο Διεθνές Συνέδριο Φιλοσοφίας του Ολυμπιακού Κέντρου Φιλοσοφίας & Παιδείας, Αρχαία Ολυμπία, Ιούλιος 2017 (διευθ. Α. Μπαρτζελιώτης †)
- «Ο ανθρώπινος χορός ως πεδίο αφήγησης κοινωνικοπολιτικών συγκρούσεων», Συμπόσιο για τον Παναγιώτη Νούτσο *Το πεδίο της κοινωνικής & πολιτικής φιλοσοφίας*, Ιωάννινα 5 – 6 Μαΐου 2017
- «Η έννοια της μορφής στην επιστήμη και την τέχνη και ο αντίκτυπος της αριστοτελικής σύλληψης», Πανελλήνιο συνέδριο *Αριστοτέλους Επίσκεψις. Ερμηνευτικές Προσεγγίσεις*, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων Μάρτιος 2017
- «The Ancient Greek Drama in the Light of Orchesis (O Drama Antigo Grego na Luz de Orchesis)», με την Ειρ. Κοσμά, στο T. V. Barbosa (διευθ.), *International Colloque of Theatre Translation*, University Minas Gerais, Bello Horizonte, May, 29 – June 1, 2016.

Συμμετοχή σε ερευνητικά προγράμματα

- *PSIA* (Philosophical Games (HFRI) Sub-action 2. Funding Projects in Leading-Edge Sectors – RRFQ: Basic Research Financing (Horizontal support for all Sciences)
- *PLASIS4HEALTH* (PLATO ART SPORT in SOCIETY for HEALTH) ERASMUS-SPORT-2023-SCP, Erasmus+KA2 European Commission, EACEA
- Η Α. Λάζου επιστημονική υπεύθυνη του ερευνητικού προγράμματος ΕΛΚΕ – ΕΚΠΑ, *Φιλοσοφική Συμβουλευτική και Τέχνη*, από το 2017, επιστημονική υπεύθυνη των εξ αποστάσεως μαθημάτων *Φιλοσοφία και Θέατρο, Δημιουργική Γραφή και Αυτογνωσία, Μουσικοκινητική Αγωγή, Χοροθεραπεία: Θεωρία και Πράξη* κ.ά. στο πλαίσιο του ΚΕΚ – ΕΚΠΑ (καθ. Π. Πετράκης, διευθ.), όπως επίσης 4 φιλοσοφικών μαθημάτων στο πλαίσιο του προγράμματος Ανοιχτών Μαθημάτων του ΕΚΠΑ, για τα οποία έχει λάβει τιμητική διάκριση το 2015.
- Η Α. Λάζου έχει συμμετάσχει σε προγράμματα ανταλλαγής φοιτητών ERASMUS με Πανεπιστήμια της Πολωνίας και Λιθουανίας και πραγματοποιήσει μαθήματα στα αντίστοιχα Πανεπιστήμια – αλλά και συμμετοχή και συνεργασία σε διαλέξεις, σεμινάρια και άλλες δραστηριότητες του Τμήματος και ευρύτερα: στο πλαίσιο διεθνών ανταλλαγών υποδέχθηκε μεταπτυχιακούς φοιτητές και καθηγητές Πανεπιστημίων του Καναδά (2011), της Βραζιλίας (2013) και της Ολλανδίας (2016), σε ειδικές διοργανώσεις εκπαιδευτικών ανταλλαγών μεταξύ των Πανεπιστημίων. Έχει επίσης οργανώσει και πραγματοποιήσει αυτοχρηματοδοτούμενα σεμινάρια σχετικά με τον αρχαίο λόγο και το σύγχρονο σώμα, της φιλοσοφία και το θέατρο, τη φιλοσοφική συμβουλευτική και την τέχνη.
- Έχει διάφορες συμμετοχές σε ερευνητικά & ευρωπαϊκά προγράμματα, όπως ΕΛΙΔΕΚ, το *Erasmus Plus* και το *In Search of Europe* των οργανισμών *The Southern Theater (Het Zuidelijk Toneel) and Company New Heroes*.

Άλλες δημοσιεύσεις

- «Η κρίση στη σχέση ανθρώπου-φύσης και το δίδαγμα του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού» Η φύση και ο άνθρωπος στη φιλοσοφία και στη λογοτεχνία, επιστ. επιμ. Ευ. Μαραγγιανού, Σύλλογος «Λίνος» Παγκόσμιος Φιλοσοφικός Ιστός, Εκδόσεις Αγγελάκης, Αθήνα, 2022: 65-96.
- «Νέες μορφές ταξικής πάλης με την επιβολή της βιολογικής στην κοινωνική νομοτέλεια», https://faretra.info/2022/01/06/anna-lazou-nees-morfes-tis-taxikis-palis-me-tin-epivolit-tis-viologikis-stin-koinoniki-nomoteleia/?fbclid=IwAR2I3ln5jklNHNa_ropon_KM_J3WB7vbnFcPfvINKQjU3-s4nLuGMCF2I2mGU 6 Ιανουαρίου 2022 Περίληψη Με την παρούσα μελέτη επιχειρούμε αρχικά μια κριτική επισκόπηση τόσο των ιστορικών δεδομένων όσο και των πολλαπλών ερμηνειών και προσεγγίσεων – καλλιτεχνικών, φιλοσοφικών, ψυχολογικών – του

ζητήματος των πανδημικών νόσων, που ως γνωστό συνοδεύουν την ανθρωπότητα σε όλο το φάσμα της ιστορικής της παρουσίας. Στη συνέχεια διακρίνουμε τη μαρξιστική θεωρία που από τον 19ο αιώνα έως σήμερα αποτελεί μια ζωντανή κοσμοθεωρία, καθώς συνδέει διαλεκτικά κι επιστημονικά τη θεωρία με την πράξη, παρέχοντας ταυτόχρονα στις επαναστατικές δυνάμεις της κοινωνίας πολύτιμα εργαλεία, για να κατανοηθούν τα αίτια των κρίσεων και να εξευρεθούν οι κατάλληλες λύσεις κατάκτησης μιας δίκαιης και καλύτερης ζωής. Τα αίτια βρίσκονται στη δομή και αναπαραγωγή του καπιταλιστικού οικονομικού συστήματος και στον εκμεταλλευτικό μηχανισμό που ανάγει τον άνθρωπο από δημιουργικό ον σε εξάρτημά του. Η εμπορευματοποίηση της υγείας, ακόμα και η πρόκληση και όξυνση των δεινών για τη φύση και τον άνθρωπο μολυσματικών ασθενειών οφείλονται στις κραυγαλέες ανισότητες και στις αδυσώπητες εξουσιαστικές σχέσεις που τις παράγουν με μαθηματική πρόοδο, καθώς, όπως ανέλυσε ο Marx, το κεφάλαιο είναι συνώνυμο με τις κρίσεις ως προς την αντικειμενική πραγματικότητα και ουσία του. Παρά το ότι η τέχνη προσπαθεί να θεραπεύσει αισθητικά και συγκινησιακά, και οι επιστήμες παρέχουν ψυχρά αντικειμενικά στοιχεία για την κατάσταση που αντιμετωπίζει η κοινωνία στις πανδημίες, η φιλοσοφία έξω από τη μαρξιστική διαλεκτική δεν δίνει διέξοδο - θετική και αξιοπρεπή τουλάχιστον- στην υλική και ηθική εξαθλίωση της κοινωνίας και του ανθρώπου εν κρίσει. Απαιτείται, πέραν της βαθυστόχαστης ανάλυσης, της αλληλεγγύης και της δημιουργικής επινόησης, η αντικειμενική γνώση των πραγματικών αιτίων που παράγουν τις κρίσεις και βέβαια η ενεργοποίηση της συνειδητής συλλογικής δράσης για την απομάκρυνση και εξάλειψη των αιτίων. Παρά την πολυπλοκότητα και την πολυσημία του θέματος, δεν πρέπει να χάνεται η αντίληψη των προτεραιοτήτων, για να χαραχτεί το φωτεινό μονοπάτι της πράξης και της ανατροπής.

- «Sir Roger Vernon Scruton: εγκώμιο & κριτική», *Roger Scruton: Φωτίζοντας τον ελέφαντα στο δωμάτιο*, εισ. – επιμ. Γ. Ν. Πολίτης, εκδόσεις Παπαζήση ΑΕΒΕ, Αθήνα, 2021: 71-82. Περίληψη Ο Roger Scruton, ως επόπτης (supervisor) και προσωπικός μου δάσκαλος (tutor) στο Τμήμα Φιλοσοφίας του Κολλεγίου Birkbeck του Πανεπιστημίου του Λονδίνου, στο διάστημα 1984-1988, κατά τη διάρκεια των μεταπτυχιακών μου σπουδών. Αν και τα ινδάλματά μου βρίσκονταν μακριά από το πεδίο δράσης του, στο χώρο του λογικού θετικισμού και του αναλυτικού μαρξισμού, στο Birkbeck, ένα κολλέγιο ειδικευμένο στην εκπαίδευση ενηλίκων, ο Scruton, διάσημος και νεαρός (41 ετών τότε) -για τα ελληνικά δεδομένα- καθηγητής ήταν η περίπτωση συντηρητικού βρετανού διανοούμενου που συνδύαζε εντυπωσιακά και μοναδικά την τέχνη με τη φιλοσοφία και την πολιτική κι επηρέασε καθοριστικά ορισμένες επιλογές μου. Παρά τις ανακολουθίες και αντεγκλίσεις του, την ατυχή ανάμειξή του με πολιτικά συμφέροντα και ιδιόρρυθμες ή αυτοκαταστροφικές συνήθειες, οι θετικές του 'κινήσεις' -με τη δημιουργία βιολογικής φάρμας, την επίμονη καλλιέργεια της κλασικής κληρονομιάς στο ευρύτερο συγγραφικό του έργο, τον κρατούν στο βάθρο του, αδιασάλευτο, ιππότη των γραμμάτων, πρωτοπόρο της φιλοσοφίας και της ελεύθερης συνείδησης.
- «'...δι' ελέου και φόβου περαίνουσα...': Η διαλεκτική του φόβου στο αρχαίο ελληνικό δράμα», *Η φιλοσοφία ως αντίδοτο στον φόβο. Η διαλεκτική του φόβου στο αρχαίο ελληνικό δράμα* Πρακτικά ημερίδας παγκόσμιας ημέρας φιλοσοφίας 2020 (επιμ.), Σύλλογος «Λίνος» Παγκόσμιος Φιλοσοφικός Ιστός, Εκδόσεις Αγγελάκης, Αθήνα, 2021: 101-132. Περίληψη Η θεραπευτική λειτουργία του χορού και του δράματος στον αρχαίο ελληνικό κόσμο είναι εμφανής και ευρέως αναγνωρισμένη. Η Απολλώνια ορθολογικότητα και το Διονυσιακό εξώλογο στοιχείο -ως πλευρές της ίδιας πρωταρχικής ανθρώπινης κατάστασης- λειτουργούν συμπληρωματικά εφαρμόζοντας την εναλλαγή της τάξης και πειθαρχίας με την εκφραστικότητα και εκστατική ελευθερία. Το διονυσιακό στοιχείο της κίνησης ιδιαίτερα είναι θεραπευτικό τόσο λόγω των ψυχολογικών και βιολογικών του λειτουργιών και επιδράσεων, όσο και των κοινωνικοπολιτικών του διαστάσεων. Οι αισθητικοθεραπευτικές χρήσεις του σύγχρονου χοροθέατρου, μπορούν να εξετασθούν και να αιτιολογηθούν φιλοσοφικά ως η υπέρβαση του πόνου της ανθρώπινης κατάστασης μέσω της τέχνης του χορού -με αφετηρία την νιτσεική προσέγγιση του διονυσιακού. Στην *Γέννηση της Τραγωδίας* κυρίως εντοπίζεται η προοπτική αυτή, ενώ προϋποτιθέμενα στην τοποθέτηση του Nietzsche απέναντι στην τέχνη και στην μεταφυσική-οντολογική της διάσταση αποτελούν σειρά φιλοσοφικών αναφορών στο χορό, αλλά και στο αρχαίο δράμα και στην τέχνη γενικότερα. (Περίλαμβάνει αποσπάσματα προηγούμενης δημοσίευσης)
- «Ο θεραπευτικός λόγος του αρχαίου χορού: λειτουργικές αρχές & φιλοσοφικές προϋποθέσεις» (Χρ. Κεχαγιάς – Α. Λάζου), ό.π.: 147 – 230. Περίληψη Στο άρθρο αυτό επιχειρούμε να προσεγγίσουμε κάποιες από τις θεμελιώδεις λειτουργίες αυτής της δομικής συνύπαρξης των τριών τεχνών: λόγου-μουσικής-κίνησης, παρουσιάζοντας την ιστορική εξέλιξη των σημαντικότερων στιγμών της μετρικής, που έχουν κατατεθεί από την αρχαιότητα ως τη σύγχρονη

εποχή. Επιπλέον, δίνουμε ένα γενικό περίγραμμα των κύριων όρων που συνάπτονται με την μετρική και ρυθμική τέχνη, έχοντας ως βασικό υλικό, ως *ρυθμιζόμενον*, τον ποιητικό λόγο, όπως αυτός έχει διασωθεί και είναι διαθέσιμος στον σύγχρονο ερευνητή, μέσα από τις πηγές. Τούτο αποτελεί όμως, απλά ένα έναυσμα για την έρευνα, για την θεωρητική προσέγγιση του οικείου πεδίου, καθώς πιστεύουμε ακράδαντα ότι χρειάζεται εις βάθος βιωματική προσέγγιση του αρχαίου ελληνικού λόγου, μέσω της γνώσης της μετρικής, προκειμένου ο λόγος αυτός να γίνει έκφραση, να γίνει πράξη, είτε στο πεδίο της εκφοράς του με τα σύγχρονα μέσα και την υπάρχουσα δυνατότητα εκφοράς του, είτε μέσω της ορχηστικής, της καλλιτεχνικής κίνησης δηλαδή, που εκδηλώνεται δια της όρχησης. Τούτο αποτελεί απότερο σκοπό κατά την μετάβαση από την θεωρία, στην πράξη.

- «Το αρχαίο ελληνικό δράμα στο 'φως' της όρχησης», *Η φιλοσοφία ως αντίδοτο στον φόβο. Η διαλεκτική του φόβου στο αρχαίο ελληνικό δράμα* Πρακτικά ημερίδας παγκόσμιας ημέρας φιλοσοφίας 2020 (επιμ.), Σύλλογος «Λίνος» Παγκόσμιος Φιλοσοφικός Ιστός, Εκδόσεις Αγγελάκης, Αθήνα, 2021: 233-257. Στο πλαίσιο της προσπάθειας που πραγματοποίησε η Ομάδα μελέτης αρχαίας όρχησης για την ανασύσταση των φιλοσοφικών και ευρύτερων πολιτισμικών προϋποθέσεων του αρχαίου ελληνικού χορού, από τον οποίο ο ελληνόφωνος και ο ρωμαϊκός κόσμος διαδοχικά αναπτύχθηκε και τελικά αποσπάρθηκε - προκειμένου να επιστρέψει σε ένα νέο ευρωπαϊκό πλαίσιο κατά την Αναγέννηση- μαζί με την αναγνώριση, αφενός, των βασικών ανθρωπολογικών, αισθητικών κριτηρίων και αρχών και, ειδικότερα, της χορευτικής έκφρασης, η έρευνά μας επικεντρώνεται στις θεωρητικές προεκτάσεις, όπως και στις πρακτικές εφαρμογές της μεθόδου της όρχησης βασισμένη στην προηγούμενη μακρά εδραιωμένη μελέτη μας.¹ Προσπαθούμε να δείξουμε πώς η μέθοδος της όρχησης μπορεί να τονώσει και να εμπλουτίσει τη διαδικασία διδασκαλίας, δραματοποίησης και μετάφρασης των αρχαίων ελληνικών δραμάτων με μια σύγχρονη γλώσσα σώματος-κίνησης είτε στη σκηνή είτε στην αίθουσα διδασκαλίας.

- «Φιλοσοφική προσέγγιση της Αισχύλειας δραματοουργίας στο ιστορικό της πλαίσιο», Νοέμβριος 2021 (υπό δημοσίευση σε έκδοση του Μουσείου Ναυτικής Ιστορίας). Περίληψη Στο πλαίσιο θεωρητικής και πρακτικής προετοιμασίας για το χοροθεατρικό δρώμενο *Πέρσαι-Αισχύλος*, στο διάστημα 2020-2021 στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, επιχειρώ την φιλοσοφική σύνδεση δύο γνωστών τραγωδιών του Αισχύλου, *Πέρσαι* (472 π.Χ.) & *Ευμενίδες* (από την τριλογία της *Ορέστειας* 458 π.Χ.), λαμβάνοντας υπ' όψη (1) φιλοσοφικές & ανθρωπολογικές αναφορές του αισχύλειου λόγου - σώμα/ψυχή, δικαιοσύνη, ύβρις, θεραπεία, (2) την ιστορική πραγματικότητα και τις μεθοδολογικές προϋποθέσεις της έρευνας του αρχαίου δράματος στο σύγχρονο περιβάλλον (συγκριτική, διεπιστημονική και διαμαθησιακή προσέγγιση), (3) σύγχρονες αναγνώσεις κι ερμηνείες από σημαντικούς σκηνοθέτες (Κουν, Τερζόπουλος, Gotsheff κ.ά.). Σε δεύτερο επίπεδο, με στοχαστική αναδίφηση των διαδραστικών δρωμένων της ερευνητικής και καλλιτεχνικής μας ομάδας, αναζητούμε, με βάση το αισχύλειο δράμα, πώς η σύγχρονη αναβίωση του αρχαίου δράματος με τα μέσα του χορού και του σωματικού θεάτρου οδηγεί σε έναν ολιστικό θεραπευτικό σκοπό για τον άνθρωπο σε εναρμόνιση με τη φύση και με αναγνώριση του ιερού και θείου στοιχείου σε αυτήν. Το τραγικό δράμα, καθώς αναπαριστά την άβυσσο της ανθρώπινης ψυχής, την αμαρτία και το ηθικό της έλλειμμα, δείχνει παράλληλα την οδό προς τη σωτηρία μέσα από την άσκηση, το φιλοσοφικό διάλογο και το μέτρο του 'κεχορευμένου' λόγου.

- «'Δρώντας' σωκρατικά. Η βίωση της διαλεκτικής», *Σωκράτης & Διαλεκτική: Η διαχρονικότητα του φιλοσοφείν* Πρακτικά ημερίδας για την Παγκόσμια Ημέρα Φιλοσοφίας 23 Νοεμβρίου 2019, (επιμ.), Σύλλογος «Λίνος» Παγκόσμιος Φιλοσοφικός Ιστός, Εκδόσεις Αγγελάκης, Αθήνα, 2020: 67-84. Περίληψη Ένα κρίσιμο για την εποχή μας

¹ Εργασία που μας απασχολεί κατά την υπερεικοσαετή εμπειρία μας από τη μελέτη κι έμπρακτη αναβίωση της αρχαίας όρχησης-τόσο στο ιστορικό θέατρο *Δόρα Στράτου* (Ομάδα μελέτης αρχαίας όρχησης), όσο και στο Πανεπιστήμιο Αθηνών (Ερευνητική και καλλιτεχνική ομάδα *δρυός τόποι*). Σχετικοί ιστότοποι: <http://www.grdance.org/school/ΑρχαίαΌρχηση/>, www.Orchesis-portal.org και https://www.academia.edu/22268762/ORCHESIS_and_ATHLETICS_ESSAYS_ON_PHILOSOPHY_HISTORY_and_EDUCATION.

*Η λέξη *όρχομαι* έχει πολύ πιο εκτεταμένη έννοια κι ευρύ περιεχόμενο στην ελληνική γλώσσα από τον αγγλικό όρο *dance*. Ο όρος *ορχηστής* (χορευτής) χρησιμοποιήθηκε κανονικά στα κείμενα για τον παντομιμικό χορευτή ή ηθοποιό, ενώ ο λατινικός όρος είναι *Pantomimus*. Βλ. Λουκ. *Περί όρχήσεως*, 67.

ερώτημα που θέτει το έργο του Andrew D. Irvine (Irvine 2008, Λάζου & Πατιός, 2017, τ. Β')² στον αναγνώστη και τον θεατή του είναι: «Μπορεί η φιλοσοφία να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά τη βαρβαρότητα;» Αυτό ήταν το ερώτημα που ενέπνευσε τη σκηνοθεσία του έργου που μετέφρασε στα ελληνικά ο Γιάννης Σπυρίδης και μαζί με τον συγγραφέα προχωρήσαμε στην εκτέλεση και διοργάνωση μιας σειράς διαδραστικών παρουσιάσεων, συμπεριλαμβανομένων ερασιτεχνών και με τη δημιουργική συνεργασία νέων καλλιτεχνών και επαγγελματιών - σε εθελοντική και μη κερδοσκοπική βάση. Το πείραμα επαναλήφθηκε αρκετές φορές στην Αθήνα και σε δήμους της Ελλάδας (2015 - 2017), με αλληλόδραση με μέλη του κοινού που συμμετείχαν πραγματικά στην ανάπτυξη δράσεων στη σκηνή, θέτοντας τις δικές τους ερωτήσεις - υποβάλλοντας σε μια συγκεκριμένη στιγμή της παράστασης, τους ηθοποιούς που έπαιζαν Σωκράτη και Μέλητο σε ένα είδος εξέτασης - ψηφίζοντας ακόμη ως υποτιθέμενα μέλη του δικαστηρίου της Ηλιαίας, που μετατρέπονται ταυτόχρονα σε «ηθοποιούς» και αναβιώνουν τα ιστορικά γεγονότα σχετικά με τη δίκη του Σωκράτη. Στόχος μας, μεταξύ άλλων, ήταν να υποστηρίξουμε ότι ο στόχος ενός θεατρικού έργου, όπως αυτό που βιώσαμε με τη *Δίκη του Σωκράτη* του Andrew Irvine, θα μπορούσε να εμπλουτίσει τη φιλοσοφική διδακτική εντός του Πανεπιστημίου προσθέτοντας μια καινοτόμο και ευρύτερη, καθώς και κοινωνικοπολιτική προοπτική, έξω από την τυπική αίθουσα διδασκαλίας και διαφορετική από τις καθιερωμένες διαδικασίες ακαδημαϊκής μάθησης.

- “Socratic ‘Acting’: Experiencing Dialectic”, ό.π., 195-208. A crucial for our times question that Andrew Irvine’s play (Irvine 2008, Lazou & Patios, 2017, v. B’) raised, in my view, to its reader and spectator is: “Can philosophy face barbarity effectively?” This having been the question that inspired my directing the play that Giannis Spyridis translated in Greek, consequently and together with the author we proceeded in performing and organizing a series of interactive presentations including amateurs and the creative collaboration of young artists and professionals - on a voluntary and non-profit basis. The experiment was repeated several more times in Athens and Municipalities of Greece (2015-2017) including those members of the audience who were actually participating to the deployment of actions on stage, by asking their own questions— interrogating the actors who played Socrates and Meletus- at a specific moment of the performance, also voting as supposedly members of the Heliaia court becoming at the same time ‘actors’ and revivers of the historical events concerning Socrates’ trial. Our aim among else had been to support that this goal of a theatrical project like the one we experienced with Andrew Irvine’s *Socrates on Trial*, could enrich philosophical didactics within the University by adding an innovative and wider, as well as socio-political perspective, outside the typical classroom and different than the established academic learning processes.

- “Marx, Wittgenstein and Language - Two Perspectives in Comparison” (“Marx, Wittgenstein e lingua: due prospettive a confronto”), S. Bekakos-A. Lazou (2020), άρθρο σε αγγλ. & ιταλ. γλώσσα, υπό δημοσίευση. Abstract: Did Marx and Wittgenstein lay the foundations of contemporary linguistics? Did Wittgenstein and Marx deal with language? In this paper we try to answer these questions and trace the profile of Marx in relation to Wittgenstein, famous for his theory of Language Games, which refers to simple examples of the use of language and the actions in which language is interwoven. Marx’s role as a philosopher of language is overlooked. The direct references to language in Marx’s writings are fragmentary and to be found in his critique of theory and society in the treatise *Die Deutsche Ideologie (On German Ideology* [1845] 1932). From these fragments emerges a coherent vision of the nature of language. Language, for Marx, is a constituent of consciousness, ideology, and superstructure and this indicates that he sees philosophy as a social activity and language as a product of social relations. Rubinstein (1981) expresses that Marx and Wittgenstein share common goals and deductions, despite having followed different paths of thought, claiming that the two philosophers agree on certain central axioms: their similarities focus, above all, on their conception about man and on understanding the sense of action. With this pretext we can illustrate possible and analogous attempts of parallelism between Marx and Wittgenstein (Lazou, 1991). From the study on the two philosophers, the following common features are deduced: The diversity of style and the presence of different objectives are evident in both philosophers. Marx’s interest in language is secondary and fortuitous, while in Wittgenstein it pervades

² Από την πρώτη δημοσίευση στα ελληνικά των δύο κομψών τόμων *Τέχνη, φιλοσοφία, θεραπεία* τ. Α' & Β', 2016 – 2017, από τις εκδόσεις Αρναούτη (με εξώφυλλα και οπισθόφυλλα διακοσμημένα με τους πίνακες του μεγάλου Νίκου Εγγονόπουλου), με τον δεύτερο τόμο αφιερωμένο στη *Δίκη του Σωκράτη* του Andrew Irvine και συμπεριλαμβανομένων εισαγωγικών και προκαταρκτικών σημειώσεων από επιφανείς καθηγητές φιλοσοφίας, καθώς και φωτογραφίες των ελληνικών και διεθνών παρουσιάσεων του έργου. Πρόσφατη κριτική παρουσίαση του βιβλίου: <http://approaches.gr/psaltopoulou-br20190725> & <https://www.facebook.com/approachesjournal/>.

and defines the whole development of his thought. In this way, the formation and use of concepts such as social class and property or of the revolutionary and ideological role of the proletariat can be considered as consequences of its clear ‘extraphilosophical’ orientation (gr. εξωφιλοσοφικός, out of philosophy), which can shape history. Our aim is to demonstrate that both Wittgenstein and Marx have dealt with language without setting a method while both ‘revive’ today, either because they have influenced Gramsci, Marr, and other contemporary philosophers, or because today critical linguistics, sociolinguistics and communication theories are based on their views in their attempt to investigate ways of relating language to society.

- “Platonic Orchesis II: Theoretical Framework & Applications” Lazou et a., Άρθρο προς δημοσίευση ως καταγραφή ανακοίνωσης (διάλεξη & εργαστήριο που παρουσιάστηκε στην International Prebiennale Philosophical Gesture, Πανεπιστημίου Αιγαίου, Ρόδος, 2020: Abstract (article under publication). Based on Plato's dialogue *Timaeus*, and, on the choreutic model of interpreting the movement of celestial bodies through the dance metaphor (gr. Ὀρχησις, the ancient Greek term for dance), the joint study of the group members, inspired by a previous related work and under the direction of Anna Lazou, is structured in two units: Platonic Orchesis I and Platonic Orchesis II. The present paper concerns matters of the second unit only, Platonic Orchesis II, as following: In Platonic Orchesis II, *Orchesis* and the concepts related to it, e.g. circular dance, dance (gr. Χορεία, χορός) will be examined in their anthropological, psychological and social context (e.g. *Republic*, *Laws* and elsewhere). On the basis of the kinetic metaphors about the soul in the platonic dialogues (*Republic*, *Phaedrus*, *Phaedon* and *Menon*) referring mainly to immortality, knowledge, erotic methexis etc., more particularly, the perspective of their dramatic representation by means of the human body and the lived experience and representation is located in current applications of therapeutic and educational practices. A further purpose of this theoretical work is the composition and proposal of a new and original educational model - with very ancient ideas - for the teaching of ancient Greek language and literature, based on the lived experience and body activity, which may be potentially applied in all grades and forms of education - formal and non – formal.

- «Οιδίποδας, Beckett, Wittgenstein. Μορφές σύζευξης φιλοσοφίας & παραστατικής τέχνης» στο συλλογικό τόμο *Η φιλοσοφία επί σκηνής* (επιμ., διευθ. έκδοσης) Γ. Πεφάνης, Παπαζήσης, Αθήνα, 2020 Περίληψη Στην εκδίπλωση των απόψεων που εκθέτουμε αναζητούμε τους τρόπους, τις προϋποθέσεις και τις συγκεκριμένες μορφές όπου φιλοσοφία και τέχνη πλησιάζουν κοντά η μία την άλλη, έχοντας ως αφετηρία και αρχή μας ότι η τραγωδία όχι μόνο ως αντικείμενο φιλοσοφικής εξέτασης αλλά και ως διαδικασία και σκηνική πράξη, όπως και η φιλοσοφία, ως διαδικασία και διαλεκτική πράξη, αποτελούν φορέα η μία της άλλης. Η φιλοσοφία μάλιστα θεωρούμε ότι μπορεί να συνδράμει την τέχνη και μέσω της διεργασίας αυτής να την προφυλάσσει από την σκληρή πραγματικότητα που ενίοτε λειτουργεί ως ανασταλτικός παράγοντας για την πρόδοό της. Ενώ ο Nietzsche αποτελεί τη διανοητική γεφύρωση του αρχέγονου βιώματος του μύθου με τη σύγχρονη εκδοχή κριτικής της φιλοσοφίας – όπως συμβαίνει π.χ. με την ψυχανάλυση – και αναβίωσης του διονυσιακού πνεύματος της τραγωδίας μέσω του σωματικού θεάτρου και του θεάτρου της σιωπής, Beckett και Wittgenstein εμφανίζονται τα φωτεινά σημεία σύζευξης του θεατρικού με το φιλοσοφικό βίωμα – αλλά στην προοπτική της κριτικής ματιάς προς τον άνθρωπο και τα δημιουργήματά του, που εξέπεμψε ο νιτσεϊκός Οιδίποδας.

- «Αισθητική φιλοσοφία & θεραπευτικές πρακτικές» Λάζου Α.- Μάστορα Ι. (2020), *Φιλοσοφία, τέχνη, θεραπεία-PATH*, (επιμ.) Α. Λάζου, τ. Α΄: 299-312. Περίληψη Η έννοια της τέχνης δεν είναι συνδεδεμένη μόνο με αυτήν του ωραίου, αλλά επιπλέον μπορεί να χρησιμοποιηθεί και ως θεραπευτικό μέσον. Η σημασία της είχε γίνει αντιληπτή από σημαντικούς αρχαίους φιλοσόφους, όπως ο Πλάτων και ο Πλωτίνος, οι οποίοι επισήμαναν τον ρόλο της στην προσέγγιση του θείου. Στην σύγχρονη επιστήμη όμως, η τέχνη έχει και θεραπευτικό χαρακτήρα, καθώς εφαρμογές της είναι συμβατές με επιστήμες όπως η συμβουλευτική και η ψυχολογία. Ακόμη και αυτή η πρακτική όμως έχει τις ρίζες της στα αρχαία Ασκληπιεία, όπου η ιατρική θεραπεία συνδυαζόταν με τέχνες όπως το θέατρο. Με βάση τα αρχαία και σύγχρονα πορίσματα διαφορετικών ανθρωπιστικών επιστημών, ιδιαίτερα της φιλοσοφικής και ψυχολογικής συμβουλευτικής, ειδικοί επιστήμονες εφαρμόζουν πρακτικούς κι εφαρμοσμένους τρόπους που αναβαθμίζουν την ποιότητα ζωής του ανθρώπου (Knapp, Tjeltveit, 2005). Επιπλέον η εφαρμογή της είναι εφικτή και στον τομέα της Ψυχολογίας, όπου αξιοποιείται το σύνολο της θεωρητικής και πρακτικής γνώσης σε όλες τις ηλικιακές κατηγορίες, στην εκπαίδευση γενικότερα και στην άσκηση των δημιουργικών τεχνών.

- «Ο Σικελιανός το μεσοπόλεμο», Πρακτικά 5^{ου} επιστημονικού συνεδρίου ΚΚΕ *Η συνάντηση της νεοελληνικής λογοτεχνίας με το εργατικό κίνημα και την κομμουνιστική ιδεολογία από τα τέλη του 19^{ου} αιώνα μέχρι και το μεσοπόλεμο*, εκδ. Σύγχρονη Εποχή, 2019

<https://www.rizospastis.gr/story.do?id=10617536> Περίληψη Διαπιστώνω την αναγκαιότητα για εμβάθυνση και κριτική μελέτη της σχέσης φιλοσοφίας και τέχνης με βάση το πραγματικό - ιστορικό και πολιτικό της πλαίσιο. Αυτήν την αναγκαιότητα επιχειρώ να αντιμετωπίσω στην περίπτωση του Άγγελου Σικελιανού. Τον Άγγελο Σικελιανό τον συναντώ προσωπικά μέσα από την πορεία της έρευνας του αρχαίου ελληνικού δράματος και της αναβίωσής του στη σύγχρονη εποχή. Έχω την ευκαιρία να μάθω και να επιμείνω σε θέματα σχέσης μεταξύ λογοτεχνίας και ιστορικής πραγματικότητας της περιόδου του μεσοπολέμου, μιας περιόδου ιδιαίτερα γόνιμης, με πολυδιάστατες επιδράσεις, σε σύγκριση με τις προ αυτής δεκαετίες και τις αμέσως μετά ανατροπές των μέσων του 20ού αιώνα και αποκαλυπτικής για τη σχέση των ταξικών αγώνων με την καλλιτεχνική δημιουργία, αλλά και για τον καθοριστικό ρόλο που παίζει η σχέση αυτή στον ελλαδικό χώρο.

- «Εφαρμογές της φιλοσοφίας στην εκπαίδευση: το παράδειγμα της Ηρακλείτειας διανόησης», Α. Λάζου – Ι. Μπουκουβάλα, στον συλλογικό τόμο *Το λυκαυγές της φιλοσοφίας στην Ιωνία*, Σύλλογος Λόγου, μουσικής & τέχνης ‘Λίνος’, 2019, σσ. 123 – 154 Abstract The Italian Renaissance brought to surface the theme of ‘melancholy’, which was carried on till the Italian Enlightenment through the medium of the stereotype dipole “Democritus – Heraclitus”. During the 20th century more light was thrown on this Renaissance tradition of dealing with the theme of ‘melancholy’ in terms of philosophy and iconography. Therefore, the iconographic movement of this stereotype constitutes a special thematic category integrated in this tradition. Lucian’s work *Βίων πρᾶσις (Philosophies for Sale [Sale of Creeds])* was one of the writings which set the theme of ‘melancholy’ as well as the development of the “Democritus – Heraclitus” theme, which had been highlighted, centuries before that, though: Lucian’s relevant excerpt, of the 2nd cent. A.D., a parody at a first glance, could inherit, condense and transmit a rich and dense evolution of ideas.

- «Ορχηση & εθνική πολιτική στον αθλητισμό. Η αθλητική τέχνη της ορχήσεως & η αρχαία σωματικότητα. Βίωμα αυτογνωσίας & υπέρβασης για το σύγχρονο άνθρωπο», στο συλλογικό τόμο *Ερμηνεύοντας τον αρχαίο ελληνικό χορό*, με βάση ανακοίνωση στο συνέδριο *Εθνική Πολιτική στον Αθλητισμό* (2017), Αρναούτης, Αθήνα 2019, σσ. 83 – 95. Περίληψη Φως και σκότος, φόβος και ελευθερία, θάνατος και αναγέννηση, λήθη και μνήμη, πόλεμος και ειρήνη, φιλότις και νείκος - αυτές οι συνταρακτικές αντιπαλότητες που συγκροτούν την ανθρώπινη εμπειρία συνελήφθησαν μοναδικά από την αρχαιοελληνική τέχνη του αγωνίζεσθαι, που αγκαλιάζει πέρα από τη στενή σειρά των αθλημάτων που γνωρίζουμε σήμερα και κάθε μορφή τέχνης: πρώτα και κύρια την πολεμική τέχνη, έπειτα την «αταλώτατη» τέχνη της ορχήσεως, αλλά και της μουσικής, του δράματος, της ρητορικής, της υφαντικής, της πολιτικής ακόμη κ.ά. Τα αισθητικά ζητούμενα μιας αρεστής στον σημερινό άνθρωπο αναβίωσης αρχαίων και εξιδανικευμένων πολιτισμικών μορφωμάτων μπορεί να λάβει μια ηθική σημασία, θεραπευτική με την ευρεία έννοια, αναγκών του σύγχρονου ανθρώπου, ανεξάρτητα από την επιστημονική πιστότητα. Μπορεί να είναι ένα κομμάτι της προσωπικής αυτοαναλυτικής γνώσης και αυτοθεραπείας του ανθρώπου που διεισδύει στο συλλογικό ασυνείδητο για να ανασκάψει τις ξεχασμένες πηγές της ζωτικής ικμάδας της ψυχής του, για να θυμηθεί την πάντα άπιαστη αρμονία του ονειρικού κόσμου μιας ενοποιητικής ταυτότητας με το παν.

- «Η ανάδυση της γλώσσας της σάρκας», 2018 <https://www.vakxikon.gr/anna-lazou/> Περίληψη Η γενιά του '80, η γενιά που ανήκει ο Γιαννιώτης λογοτέχνης Χρήστος Μπήτσικας, είναι η πιο αντιπροσωπευτικά, κι εκπληκτικά βαθυστόχαστα, ώριμη γενιά αυτών που εμείς, οι μεγαλύτεροι, με μια απλή ταξινομητική λογική αποκαλούμε “νέους”. Νέος μεν - ωριμασμένος δε από την αναμέτρηση με μια κοινωνία σε παρακμή, αυτήν που έχει «ετοιμάσει» η ιστορία για τη γενιά του. Η ποίηση, το αγώνισμα με τη γλώσσα, η σκέψη σαν - όλο αγκάθια - τριαντάφυλλο, είναι για το Χρήστο διέξοδος των αλλεπάλληλων ωδινών, το ευσύντακτο τέκος της εμπειρίας του χάους, της μη λογικής, του ακατάσχετου συναισθήματος, απέναντι σε μια παντοδύναμη υπερ-λογική α-τοπική τεχνοκρατία ... Ο Χρήστος Μπήτσικας, από τις πρώτες σελίδες του ποιητικού του μυθιστορήματος *Ο Ίδιος* (στην εγκοπλώδη έκδοση του Εντευκτηρίου, Θεσσαλονίκη, 2016), μεταδίδει την αποφασιστικότητα του δημιουργού να προβεί σε μία εκ βάθρων αναζήτηση της ψυχικής του ταυτότητας μέσω του λόγου και της τέχνης του. Χρειάζεται τόλμη να επιδοθεί κανείς στον επισφαλή τούτον αγώνα, να ξεκινήσει την περιπέτεια της αυτογνωσίας που ο αγώνας αυτός επιτάσσει και του αξίζουν τα εύσημα του φιλοσοφούντος ποιητή. Στη συνέχεια, οι δυνατότητες της γραφής του θεωρώ ότι είναι τόσο πολλές, όπως και τόσο έντονη η αυθεντικότητά του, που επιβάλλουν σχεδόν την προσοχή κατευθύνοντας δίκαια κάθε απόπειρα κατανόησης και ανάλυσης του κειμένου του, με κύρια αναφορά στις διαδρομές της λακανικής και ντελεζιανής ψυχαναλυτικής θεωρίας, που επιχειρώ στο δεύτερο μέρος της παρουσιάσής μου.

- «Η Επικούρεια Φιλοσοφία της Φύσης κατά τον νεαρό Marx και οι συνέπειές της για τον άνθρωπο» (2015), (επιμ.) Κ. Καλαχάνης-Α. Λάζου, *Στοιχεία Φιλοσοφίας της Φύσης*, Αρναούτης, Αθήνα: 237-262.

- «Ο Ηράκλειτος στον διαλεκτικό Hikmet» (2015), 2η Επιστημονική Ημερίδα: Προσωκρατική Φιλοσοφία: ο Άνθρωπος, η Κοινωνία και ο Κόσμος, Αθήνα, ISBN: 978-618-82555-1-7.
- _____ (2009). Ψυχολογικά γεγονότα και σώμα: Η περίπτωση της επί σκηνής δράσης του ηθοποιού (Mental events and the body: the Case of the Acting on Stage), *Θεατρογραφίες (Theatrographies)* 15: 24-33.
- “Justice as Therapy-Justice for Therapy (Θεραπευτική Δικαιοσύνη)” (2000), *Η κατ’ Αριστοτέλη Πολιτική Ισότητα και Δικαιοσύνη*, (εκδ.-επιμ.) Δ. Κούτρα, Εταιρεία Αριστοτελικών Μελετών «Το Λύκειον» Αθήνα, ISBN 960 -90942-3-6: 285-297.

Ε) Άλλα στοιχεία

- Στο νεοσύστατο τμήμα Φιλοσοφίας έχει ορισθεί υπεύθυνη προσβασιμότητας φοιτητών με αναπηρία & επιστ. υπεύθυνη - μέλος επιτροπής επιλογής & αξιολόγησης πρακτικής άσκησης φοιτητών/τριών ΕΣΠΑ.
- Από τον Ιανουάριο 2022 διευθύνει το εργαστήριο Φιλοσοφίας & Τέχνης του Τμήματος Φιλοσοφίας ΕΚΠΑ – *Phil.Art.Lab* (προσωρινός ιστότοπος <https://www.facebook.com/philosophy.art.seminars/>). Στο πλαίσιο του Εργαστηρίου έχει συντονίσει στη διάρκεια του 2022 διαδικτυακές και δια ζώσης επιστημονικές ημερίδες, σεμινάρια, καλλιτεχνικές δράσεις και θερινά σχολεία.
- Από τον Οκτώβριο 2022 διευθύνει ως άμισθη επιστημονική & καλλιτεχνική υπεύθυνη το ΚΕΝΤΡΟ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΡΧΑΙΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ του ΠΕΙΡΑΪΚΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ <https://peiraios.gr/αρχαιου-ελληνικου-πολιτισμου/>.
- Από τον Μάρτιο 2021 προεδρεύει στο Διεθνές Κέντρο Έρευνας & Διάδοσης Λόγου, Τέχνης & Χορού (ΑΜΚΕ).
- Έχει συντονίσει με ομάδα συνεργατών και φοιτητών την παρουσίαση του τμήματος στις Ημέρες Ανοιχτών Πυλών της Κοσμητείας Φιλοσοφικής Σχολής με δημιουργία power point – video, συγγραφή - αναπαράσταση θεατρικού δρωμένου για την παρουσίαση του τμήματος Φιλοσοφίας.
- Είναι επίσης μέλος επιστημονικών και οργανωτικών επιτροπών πανελλήνιων & διεθνών συνεδρίων, μεταπτυχιακών προγραμμάτων και φιλοσοφικών περιοδικών.
- Ως επιστημονική υπεύθυνη η Α. Λάζου έχει διοργανώσει διάφορες ημερίδες, όπως: *Φιλοσοφία και Θεραπευτικές πρακτικές* (2011) υπό την αιγίδα τμήματος ΦΠΨ, *Μεταφράζοντας το Αρχαίο Δράμα Ελλάδα – Βραζιλία* (2013) σε συνεργασία με ξένους καθηγητές, *Ο Νίτσε και οι Έλληνες* (2013), (αμφ. Τρίτση Δ. Αθηναίων) σε συνεργασία με τον καθηγητή Δ. Λαμπρέλλη, *Φιλοσοφική Συμβουλευτική και Τέχνη* (2014) (Πανεπιστήμιο Αθηνών) σε συνεργασία με Εργαστήριο Πειραματικής Παιδαγωγικής του Τμήματος ΦΠΨ, *Ηθική και οικονομική κρίση* (Παλαιά Βουλή), Φόρουμ *Ανάδρασις 2015* (μέλος επιστ. επιτροπής). Συντόνισε *Το Ανθρώπινο Πρόσωπο της Φιλοσοφίας* (Παγκόσμια Ημέρα Φιλοσοφίας 2016, υπό την αιγίδα του τμήματος ΦΠΨ-τομέας Φιλοσοφίας), *Το λυκαυγές της φιλοσοφίας στην Ιωνία* (Παγκόσμια Ημέρα Φιλοσοφίας 2018) & *Σωκράτης & διαλεκτική* (Παγκόσμια Ημέρα Φιλοσοφίας 2018), στο Αμφ. Τρίτση Δ. Αθηναίων, σε συνεργασία με το σύλλογο μουσικής λόγου & τέχνης ‘Λίνος’ και σειρά άλλων επιστ. ημερίδων και φιλοσοφικών συναντήσεων στο πλαίσιο της ερευνητικής ομάδας που έχει συστήσει μαζί με καθηγητές, ερευνητές και υποψ. διδακτορες από το 2018 έως σήμερα.
- Επιμελήτρια κι εκδότρια φιλοσοφικών και διεπιστημονικών συλλογικών τόμων και ενός διεπιστημονικού περιοδικού *Φιλοσοφία, Τέχνη, Θεραπεία* σε συνεργασία με

- εργαστήρια τμημάτων 3 Πανεπιστημίων & της Διεθνούς Επιστ. Εταιρείας Αρχαίας Ελληνικής Φιλοσοφίας. <https://decaef.gr/> & <https://hilab.di.ionio.gr/path>
- Μέλος επιτροπής αξιολογητών υποτροφίες ΙΚΥ (2018) & πιστοποιημένο μέλος αξιολογητών ΕΛΙΔΕΚ.
  - Επί τρεις δεκαετίες προσφέρει άτυπα μαθήματα *Ερευνητικού Θεάτρου, Αρχαίας Όρχησης* για φοιτητές κι εθελοντές εκπαιδευόμενους στο πλαίσιο της Πανεπιστημιακής Λέσχης & του Πολιτιστικού Ομίλου Φοιτητών ΕΚΠΑ (ερευνητική και καλλιτεχνική ομάδας δρυός τόποι, από το 2004).
  - Στο ευρύτερο καλλιτεχνικό αλλά και εκπαιδευτικό έργο της συγκαταλέγονται συμμετοχές της με σκηνοθεσίες και διαλέξεις σε καλλιτεχνικά - πολιτιστικά δρώμενα και ημερίδες Δήμων, Συλλόγων, Σχολείων, Πανεπιστημίων, ανοιχτών Πανεπιστημίων με θέμα την φιλοσοφία και την καλλιτεχνική δημιουργία και εφαρμογές στην εκπαίδευση και το λαϊκό πολιτισμό.
  - Συντονίστρια από το 1991 της ερευνητικής ομάδας μελέτης αρχαίας όρχησης του ιστορικού θεάτρου Δόρα Στράτου και ενεργό μέλος του διεθνούς οργανισμού CID – Unesco με διεθνή αναγνώριση του έργου της.
  - Υπηρετώντας την τέχνη ως μέσο μάθησης και «θεραπευτικής» - με την ευρεία έννοια – διαδικασίας, την τέχνη για το λαό και όχι για τους λίγους, βρίσκεται σε συνεχή βιωματική επαφή με διαφορετικές ηλικιακές ομάδες είτε ως συντονίστρια καλλιτεχνικών δρωμένων κι εργαστηρίων είτε ως δρώσα.
  - Πρόσφατα, κατόπιν πρότασης συναδέλφων της, έχει σκηνοθετήσει και διασκευάσει το έργο *Η Δίκη του Σωκράτη* του καθηγητή Andrew D. Irvine για το Πανεπιστήμιο Αθηνών, σε συνεργασία με το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο και την Πρεσβεία Καναδά στην Ελλάδα (2015 - 2016). Το έργο επαναλήφθηκε αρκετές φορές σε διαφορετικούς πολιτιστικούς χώρους ως διαδραστικό μάθημα φιλοσοφίας, με κατασκευή αρχαίου κληρωτηρίου και αρχαίας λύρας, που δωρίθηκαν σε ελληνικές αρχαιολογικές εφορείες κι πολιτιστικές ομάδες.
  - Μέχρι σήμερα έχει επιδοτηθεί με μικρές χορηγίες από ιδρύματα και κρατικούς φορείς για το γενικότερο πολιτιστικό της έργο, ενώ οι περισσότερες δράσεις της είναι αυτοχρηματοδοτούμενες.
  - Εν κατακλείδι υπηρετώντας το ίδρυμα (ΕΚΠΑ) και τη χώρα που την έθρεψαν και την ενίσχυσαν από την νεανική και παιδική της ηλικία στο να διαμορφώσει το χαρακτήρα της και να αποκτήσει γνώσεις και εμπειρίες, προσπαθεί για το καλό των συναδέλφων της και της νεότερης γενιάς, με πνεύμα συνεργασίας και - κατά το ανθρωπίνως δυνατό – με υπευθυνότητα και συνέπεια στις αρχές της.

Links

- scholar.google.gr/citations?hl=el&user=O7Ju8U0AAAAJ&view_op=list_works&gmla=AJsN-F7SUiLxNAfqEiyWqOpOftrcO-HASQ424gER5Y5XTJGjtPArsOSbg77PNRozopkrdn301Z9HtMH6KlawSPDsU-UyUVGFx0kyf4bE5TPiIXCWeOrP99v9p5op-ZCpotFO7fiihrn
  - lazou2011ancientorchesis.academia.edu
  - athens.academia.edu/AvvaΛάζου
  - <https://www.researchgate.net/lab/Anna-Lazou-Lab>
  - www.indeepanalysis.gr/academics/anna-lazou
  - <https://caipt.mus.auth.gr/speakers/>
  - <https://www.linkedin.com/in/avva-anna-λάζου-lazou-6b547746/>
  - <https://opencourses.uoa.gr/courses/PPP106/>
- &
- <https://polysemi.di.ionio.gr/index.php/events/literary-week-eng/literary-week-lectures-and-music/>
  - <https://polysemi.di.ionio.gr/index.php/el/1497-2/literary-week-gr/5422-2/>
  - <https://decaef.gr/?p=1081>
  - dryostopoi.phil.uoa.gr/~lazou/

- <http://ancientorchesis.blogspot.com/>
http://city-mag.weebly.com/6/post/2012/09/citymag-portrait6.html?fb_action_ids=4740774764345&fb_action_types=og.likes&fb_source=aggregation&fb_aggregation_id=246965925417366